

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pred lastnim pragom!

Že mnogo let se borijo naši rodoljubi, slov. možje v državnem in deželnem zboru za to, da slov. naš jezik dobi svoje pravice v javnem življenji. Njih trudu moramo se tudi zahvaliti, da smo že marsikaj dosegli. Da si še naše terjatve, ki nam jih postava zagotavlja, niso popolnoma izpolnjene, upamo pa vendar lahko, da dosežemo s časom vse to, do česar imamo pravico. Treba je pa tudi, da smo svojim možem za to tudi prav iz srca hvaležni, ter da kažemo to hvaležnost tudi očitno — s tem, da se naših pravic povsod v javnem življenji poslužujemo.

V tem oziru pa vlada pri nas neka neodpustljiva malomarnost in narodna zaspanost; ona je nam v sramoto, našim nasprotnikom pa lahko v posmeh. Če opazujemo vse, kar se pri nas godi, tedaj se pač ne smemo čuditi, da drugi nas in naš jezik zaničujejo, saj ga vendar mi sami v javnem življenji vse premalo spoštujemo. Poglejmo le naše poštne listine!

Marsikateri ne ve, s kako odločnostjo se je pokojni Božidar Raič potegnil za ravnopravnost pri pošti! Dandanes mora vsak poštni urad brez vsakega oporekanja vsprejeti vse, kar dobi, bodi si tudi, da je napis čisto slovenski, brez pristavljenega nemškega imena, ter mora na slov. napis tudi dati slov. prejemni list.

Človek bi torej mislil, da se bodo te premenitne pravice posluževali povsod po Slovenskem. Temu pa ni tako, temveč javno življenje nam kaže v tem oziru prav žalostno lice.

V novejšem času slov.-nemške poštne listine čedalje bolj ginejo iz prometa in znani in odločni narodnjaki rabijo le nemške listine. Slov. nemške listine postale so že prave bele vrane, zlasti pri nas na Štajarskem. Od kod pa to pride? Gotovo le od tod, ker smo mi prepustljivi, premalo ponosni, preprijenljivi, ter si ne upamo povsod odločno tirjati od poštних uradov slov. nemških listin.

Le-te listine ima in mora imeti vsak poštni urad, vendar jih pa poštarji, ki so zvečinoma še stari naši nasprotniki, radi skrijejo v kak zakoten predalček, iz katerega jih jemljejo le na odločno zahtevanje. Kdor tedaj ne tirja slov. nemških listin, bodi-si že dopisnica, zalepka, spremnica itd., tisti dobi čisto nemško listino. Je-li pa to za nas častno? Gotovo ne! Nasprotniki naši nikakor nočejo rabiti slov. nemških listin, nam pa je ta mrvice ravnopravnosti premalenkostna, da bi se vselej in povsod za njo potegnili!

Nasledek te malomarnosti je pa ta, da pri glavnem poštnem uradu pravijo, da Slovenci itak ne marajo slov. nemških listin, kajti se jih vse premalo izpeča, temveč so to le nekateri prenapetneži, ki jih hočejo imeti. Zdramimo se vendar enkrat in spoštujmo svoj jezik, ter kažimo to tudi javno brez vsakega strahu! Tudi poštni pečati bi morali biti dvojezični, pa le malokje jih imajo. Še celo naše vrlo Središče se ponaša, kakor da bi bilo tam kje v srečni Bismarkiji, le z nemškim poštnim pečatom.

Isto se godi tudi pri drugih drž. uradih. V vseh imajo ali bi vsaj morali imeti dvojezične listine. Kar se jih pošlje do slov. oseb, morali bi jih tudi napolniti popolnem v slov. besedi, toda kedaj storé to? Kolikor je nam znano, ne izgodi se to nikjer, vsaj pri uradih ne, ki so pod c. kr. okr. glavarstvo v Mariboru. Tu je vse samo nemško in ko bi c. kr. orel ne bil neko znamenje drž. oblastev, živ krst bi ne našel nobene hiše, kjer so ona doma, ako ne zna nemški.

Da to ni prav, ugane lahko človek ali to bi tudi ne bilo mogoče, ko bi se naši ljudje postavili na noge, ter bi od oblastev terjali, kar jim dohaja.

Opustimo toraj to nečastno narodno nebriznost, ter držimo se trdno svojih pravic tudi v najmanjših rečéh. Ako hočemo, da bodo naš jezik spoštovali drugi, treba je, da ga spoštujemo najpoprej sami!

P.

Gospodarske stvari.

Strupena rosa in pomoč zoper njo.

Da gre z vinorejo slabo, to vemo vsi in hudo je to tem bolje, ker ima ona sovražnike, katerim človek skorej ni kos. Vino se ponareja in priraste ga že dalje manj in še to, kar ga priraste, ne gre zato v denar. In kaj še čemo reči le o sovražni sili, ki tiči v naravi, o trsni uši in — strupeni rosi?

Naj govorimo dnes le o zadnji, o strupeni rosi! Tudi v naših krajih se prikazuje ona zadnja leta z veliko silo in ona uniči veliko vina vsako leto, na zadnje pa še vgonobi tudi vinograd; ako ga napade par let zaporedoma, pride trsje prej ali slej pod nič. Tudi letos se kaže ona že na večih krajih in zato nam je treba gledati na njo in kar nam je mogoče, naj odpravimo njeno škodo! Ni pa druge pomoči zoper njo, kakor škropljenje, to pa ali z apneminim, bakrenim vitrijolom ali pa z azurinom!

Strupena rosa je zeliščna zajedavka in take, kakor se nahaja na trsji, ne najde človek z lehka na drugem zelišču. Razširja se po svojem semenu, t. j. po resih, katere raznese veter in dež na zeleno, sveže listje trsja. Te resi obstanejo na vrhu lista in ako jim ugaja vreme, začno kaliti in sicer prav hitro, če je vreme srednje toplo in vlažno. Prvo znamenje te bolezni prikaže se po navadi iz početka meseca julija — na rebbru lista in sicer na spodnji strani vidi se neko glivje, bele barve in od tod razširi se hitro čez druge liste, le-ti se začno sušiti proti koncem in na zadnje odpadejo.

Vsled tega je vinograd že v prvih dneh meseca avgusta včasih tudi ves gol, trsje je brez listja, posebno ako je vreme za to — toplo in vlažno. Ni težko, da človek ugame, kaki da so nasledki. Listje so pljuča pri trsu, trs in torej grozdje ne raste več, ampak ostane, kakor je bilo in tako grozdje ne da vina, vsaj takega ne, da je za kako rabo. Zoper strupeno roso pa imamo pomoč, gotovo, vsaj bolj gotovo, kakor zoper trsno uš. Ta pomoč pa tiči v bakrenem vitrijolu, treba je samo, da se ta roba ne razpusti v vodi prehitro, pridati ji kake druge reči: apna ali amonijaka. Najbolje naredi se to tako-le: 100 litrov vode naj dobi 2 kili bakrenega vitrijola in 2 kili ugašenega apna. Oboje pa mora biti čisto in mora se torej bakreni vitrijol razpustiti v žakeljku, (ki se obesi lahko na vrhu posode) pa tudi apno je ugasiti posebej in še le, kedar teče čisto, kakor mleko, naj se vlije v posodo, v kateri se razpušča vitrijol.

Taka zmes, čista, brez grudic ali kamenčkov, je za škropljenje ravno dobra. Enako, toda brez apna, vzame se lahko na mestio vitrijola azurin — ta je modre barve in kupi se lahko

pod tem imenom. Stane pa čisti bakreni vitrijol kilo 42—44 kr., azurin stane pa kilo 2 gld. 60 kr. Tega pa se vzame na 100 litrov samo 20 d. in je torej za 500 litrov vode eden kilo azurina dovolj, vitrijola bilo pa bi za njo treba 10 kilo in po vrhu še toliko apna. Iz tega sodi človek lahko, da je azurin najboljši za škropljenje, ker je najcenejši in pa čist, apno pa, ki se mora vzeti pri vitrijolu, drži vselej nekaj grudic in te zadela jo luknjice na škropilnici — nekaj, kar dela pri škropljenju veliko težavo.

Kako se vrši škropljenje? Ni pretežko. Se ve, da je treba za to škropilnice, takih je sedaj že več na prodajo. V vinorejski šoli v Mariboru hvalijo za tako nečega Allweiserja, treba je za to najmanj vode, ker škropi tanko in se ravna z njo prav lahko. Sitna je samo nje cena, od 27 do 30 gld. Dobiva se v Mariboru pri Halbärthu. Podoba ima navadne brente in ima cev, na čije konci je pleh, ki ima veliko drobnih luknjic. Le-te pa si napravi človek lahko večje ali manjše s tem, da porine petelinček ali naprej ali nazaj. Na zunanji strani je meh, s katerim ženeš lahko vodo v cev, kedar je v njej zmanjka.

Škropiti ni težko. Brento vzame si človek na rame, v desnico sprejme cev, v levico pa meh. Tako gre od trsa do trsa ter škropi zunanjo stran listja, ne pa znotranje, čeprav je na znotranji strani videti ono glivje. Strupena rosa, nje resi stojé namreč na zgornji strani lista in kar se vidi na spodnji strani, to je že nasledek, recimo, da so korenine onih resi.

Vsled tega pa kaže, da začnemo s škropljenjem tako rano — dokler se še one resi niso zarile v list, tedaj dokler še niso vskalile. Kedar se naj škropi? Najmanj dvekrat in sicer prvokrat malo pred ali pa, če to ni bilo mogoče, malo po cvetenju grozdja; drugokrat pa prve dni avgusta ali zadnje dni julija. Dobro je, če se škropi v čas, ko je listje rosno, toda ne mokro, tedaj po jutrih in po večerih. O vročih, suhih dnevih ne kaže škropiti, vsaj ne od 9. do 4. ure dneva. Ako pa je oblačno, škropi se brez škode skozi celi den.

Pri tem ne smemo varčevati z vodo, ampak vse listje in vseh trsov je treba poškopiti tako, da je prav mokro in torej more človek, ki škropi, paziti na to, da ne spregleda trsa ali listja in kedar škropi drugokrat, v avgustu, naj škropi tudi tisto listje, ki je od časa, ko je prvokrat škropil, prirastlo. Kdor ima trsje v vrstah, njemu služi to posebno dobro. Enkrat škropi dve vrsti, na desno in levo, navzgor gredoč, drugi krat pa, ko greš navzdol, tudi dve vrsti.

Kar se tiče tega, kako se naj škropi, mora se reči, da ne premalo. Ako se ne poškopri izdatno in ves list, pomaga se le malo in torej

je v tem bolje več, kakor premalo, vendar pa ni treba, da se stori preveč in je tedaj najbolje, da vzame pameten človek, najbolje domač, škropljenje v roke. Tekočino prinaša pa mu lahko tudi ženska.

Vsled tega naj vzame gospodar sam delo v roke in tako ne bode potrate, ne pri vodi, ne pri denarji. Sicer pa se ni zanesti lahko na kje koga, izlasti ne na plačane delalce ali zlovoljne viničarje. Vinorejska šola pri Mariboru računi za en oral vsega skupaj 6 gld. 42 kr. pri vsacem škropljenji. Ako pa ima gospodar delo v rokah ali ga vsaj nadzoruje, ne bode mu stroškov lahko čez polovico onega denarja.

Stroškov se torej nikakor ni bati, korist škropljenja pa je očitna. Škropilnica dela v tem sicer zapreko, toda če si seže par sosedov pri njej v roke in si jo kupijo skupaj, ter ravna jo prav, po krščanski, razdeli se denar za njo tako, da ga ne bode nikomur preveč.

Sejmovi. Dne 8. junija v Podsredi, pri sv. Marjeti na Dr. polji, v Šmartnu pri Slov. Gradci, v Strassu in v Tržišah. Dne 11. junija v Ločah, v Pristavi, v Lučanah, v Ljutomeru, v Marenbergu, na Pilštanji, v Mozirji, pri sv. Marku pri Laškem trgu, v Trbovljah in v Laškem trgu. Dne 12. junija v Imenem. Dne 13. junija pri sv. Andraši v slov. gor., v Kozjem, v Ločah, pri sv. Heleni, pri sv. Janži pri Dravberku, pri sv. Marjeti na Pesnici, v Rogateci in v Žalcu.

Dopisi.

Od Malenedelje. (Veselica.) Tukajšnje leposlovno bralno društvo je s krajnim šolskim svetom napravilo dne 19. maja veselico in tombolo na korist uboge šolske dece. Kar se tiče veselice, se je prav sijajno obhajala; vže v soboto gromeli so na Cerkovnjaku možnarji, da se je daleč odmevalo. Gostilnični prostori gosp. Korošca bili so lepo opleteni in s primernimi napisi okinčani. Nad hramom plapolale so krasne zastave, slovenske, cesarske in štajarske. Tudi dva prav lepa slavoloka krasila sta prostor pred hramom; eden z napisom: „Pozdrav Ljutomerški čitalnici,“ drugi z napisom „Krepko po strmem potu naprej!“ in tretji „Pozdrav na starih domačih tleh!“ Izmed odličnih gostov iz raznih krajev blagovolili so nas s svojim pohodom počastiti gg. Ljutomeržani in čitalnični pevci, ter so nas razveselili s svojim res prekrasnim in izbornim petjem. Posebno pa je ganil in tako rekoč pretresel srca vsem poslušalcem navdušeni in krasen govor g. Freiensfelda o ljubezni do materinske besede in mile domovine. Vse občinstvo je tako rekoč zamaknjeno poslušalo navdušene besede izbornega gospoda govornika, ter njegov govor z gromovitimi ži-

vio-klici odobraval. Dalje spominjal se je tudi gospod biležnik Šlamberger v svojem izbornem govoru zaslug našega Malenedelčana pokojnega dr. Razlaga. Po govorih sledilo je petje in svirala je godba. Na večer bili so prostori razsvitljeni s krasnobojnimi lampijoni in z umetnim ognjem. Tombola se je precej dobro obnesla. Da je bila veselica tako dobra in sijajna, bodi v prvi vrsti hvala vsem, kateri so kaj pomagali k temu in blagovolili v to svrhu kaj darovati; dalje gospodom iz Ljutomera in gg. čitalničnim pevcem, kateri so nas s svojim pohodom počastili in vsem, kateri so skrbeli, da se je cela reč lepo v redu vršila. Ako Bog da in sreča, kani naše društvo v jeseni samo prirediti posebno veselico, pri katerej nam je že naš vrli in neustrašeni državni poslanec g. dr. L. Gregorec obljubil prisostovati. Tedaj na svidanje!

„Junior“.

Iz Slatine. (Amon na vislicah.) Prevzetnost in bahanje se samo tepe. Tako se je pripetilo znanemu Amonu. Hotel je Mardoheja, ki ni hotel pred njim klečeplaziti, na vislice spraviti, ali reč se je tako zasukala, da je sam prišel na nje, Mardohej pa v njegovo službo na kraljevem dvoru. Ošabnemu Amonu podobni so čisto dandanes liberalci z judi vred. Povsod hočejo gospodovati. Kdor pa jim noče hlapčevati, moral bi s poti, najbolje v kajho. Ali zgodi se jim tudi včas, kakor Amonu. Na Slatini n. pr. je bilo celih 14 liberalnih prenapetnežev v občinski seji sklenilo, da morajo nekateri možje, ki se jim niso hoteli klanjati, s poti iz Slatine. Pred kratkim so pa bili vsi ravno zaradi tistega svojega sklepa v Celji obsojeni in zdaj morajo pleva, katere so zmlatili iz slame v svojih glavah, debelo plačevati. Še več takih primerljivev. Pred nekaj leti napravil si je tukaj g. M. Löschnigg štacuno, da bi si kaj pridobil od slovenskih in krščanskih kmetov. Ali — razven v štacuni — ne more trpeti Slovencev, posebno pa še duhovnikov ne. Marsikaterga je že v kajho obsodil. No, lani so mu pa bili štacuno zaprli in zaradi svoje poštene kupčije zdaj v Celji kašo piha. Šest let je bil na Slatini ravnatelj g. Geutebrück nekje na Pruskem rojen. Poslali so ga bili slatino prodajat. A bolj kakor s slatino, trudil se je s svojimi pomagači vred prodajati tukaj svojo nemško kulturo, naše ljudstvo ponemčiti in spriditi. Lani je moral oditi in zdaj že spi z ženo vred pod grudo. Le „gavge“, ki so jih pod njegovim vodstvom postavili, za slovenske otroke, namreč „šulfereinska“ šola nad Slatino, še mu dajejo spomin. Pa upamo, da bode tudi sedajni „šarfrihter“ po dom. „ta mali“, z vsemi svojimi pomagači šel prej v krtovo deželo, kakor bodo ljudstvu zavezali slovenski jezik. Sicer hočejo to šolo šolskemu okraju kot javno ljudsko šolo vsiliti. Večje neumnosti, pa tudi sramote kmetje

ne bi mogli storiti, kakor če bi to šolo sprejeli in sicer pod pogoji freimavrskega „šulvereina“. Kako za kmete oni prilizljivi gospodi skrbijo in kako jim pomagajo, razvidite lahko iz tega, da one denarje, katere dajo gostje za šolske namene, mečejo „šulvereinu“ v žrelo, ne pa, da bi pomagali staro šolo izplačati. Na to bo dobro opozoriti tudi goste. „Šulvereinu“ dati gotovo ni vsakemu „dobrodelni namen“. To o prvih gospodih med Slatenčani, zdaj še pa nekaj o zadnjem med njimi, o občinskem beriči. Po vzgledu svojih višjih gospodov živi od Slovencev ter jih gleda k večemu po strani. Prebrisan je tudi po vzgledu svojih gospodov, če ne bolj, saj je poskusil razne šole, pa v vsaki običal ter moral za beriško palico prijeti. Ali kaj bi mu pisali spričevalo, naj dela njegova govoré. To je vendar dosti prebricano, da zna z nekim občinskim predstojnikom, kojega pisar je bil, v zapečatanem pismu denarje poslati tako, da niso, recimo: na Ptuiju s pismom nič kaj zadovoljni, pri tem pa ni bilo pismo kaj poškodovano. Tega ne zna vsaki! Zbog te njegove čudne znanosti pa mora tudi večinoma vsako pismo, katero komu napravi, biti visoko kolekovano. Tako je pravila neka ženka, ki si je dajala po njem pisati na neko hranilnico, da je pri njem bilo za vsako pismo treba 50 kr. koleka, pri drugem nekem pa je zadostovalo 5 kr. za marko. Takih „štampel-tarifov“ še bi imeli več na razpolaganje. Ljudem pa, bi rekli, se skoraj prav zgodi, zakaj pa hodijo k takim sveta iskat! No, pa saj gredó tudi rajši nekateri h kaki „šinterci“ po zdravila, kakor k skušenemu zdravniku.

Iz Gradca. („Triglav“.) Slovensko akad. društvo „Triglav“, priredi na binkoštni ponedeljek 10. junija t. l. izlet v Ormož ob hrvaški meji, katerega se udeleži hrvaško-akad. društvo Hrvatska, srbsko akad. društvo Srbadija, poljsko akad. društvo Ognijsko in slovansko akad. društvo Slavija. Načrt izleta: Dne 10. junija odhod iz Gradca ob 5. uri 50 minut zjutrej, prihod v Ormož ob 10. uri 54 minut dopoldne, sprehod po mestu, banket v čitalničnih prostorih ob 1. uri popoldne, koncert ob 1/2 6. uri zvečer. Dne 11. junija izlet k Veliki nedelji ob 8. uri zjutrej, povratek v Ormož ob 2. uri popoldne in zatem odhod v Gradec ob 4. uri 33 minut. Spored koncertu: a) 1. Jenko: Naprej, svira tamburaški zbor; 2. Pozdrav; 3. Towarčowsky: Sporočilo, moški zbor; 4. Majer: Hrvatsko prelo, svira tamburaški zbor; 5. Ipavec: V mraku, čveterospev; 6. Eisenhut: San, moški zbor z bariton-solo; 7. Koščica: Vienac slovanskih popievaka, svira tamburaški zbor; 8. Triglavan: Pri pastirskem ognju, osmerospjev z bariton-solo; 9. Hajdrih: Slava Slovincem, moški zbor; 10. Šviglin: Poputnica „Hrvatske“, svira tamburaški zbor. b) Prosta zabava. Vstopnina

za osebo 30 kr. Pri koncertu sodelujejo iz posebne prijaznosti tamburaški in pevski zbor akad. društva „Hrvatska“ in pevski zbor Ormoške čitalnice. Kakor se razvidi iz občnega zanimanja slovanskih velikošolcev v Gradci in prijaznega delovanja Ormoških rodoljubov za sprejem, bode izlet sijajen, koncert izboren. Zatorej pričakuje se mnogo gostov iz vseh pokrajin slovenskih in hrvaških.

Iz Ljutomera. (Žnidaričev spomenik.) Z ozirom na mojo prošnjo v „Slov. Gospodarja“ št. 17. dolžen sem naznaniti, da je č. g. Janezu Žnidariču spomenik na Ljutomerskem pokopališču že postavljen, ter se zahvaliti prijateljem in sošolcem pokojnega gospoda, kateri se blagovoljno z denarjem pripomogli, da se mu je zamogel dostojen spomenik na grob postaviti. Spomenik — bela piramida iz Pohorskega marmorja na primerni podlagi iz sivega kamena — je stal z vožnino vred 50 gld.; sošolci pokojnikovi so mi poslali 32 gld., drugi gospodje 13 gld., ostanek pa so dodali Ljutomerski duhovniki. Ta spomenik je izdelal g. Ivan Horvat, kamnosek v Račjem, in podpisani mu rad dam spričevanje, da je svojo nalogo dobro izvršil, in kar še posebno povdarjam za prav nizko ceno. Kdor bi kakšni kamenit spomenik potreboval, svetujem mu, naj se obrne do zgoraj imenovanega kamnoseka, ki bode mu gotovo boljše in ceneje postregel, kakor marsikateri tuji kamnoseki po naših mestih. Vsem gospodom, ki so mi pripomagali, da smo zamogli, tako hitro pokojnemu Janezu Žnidariču grobnis pominek postaviti, še enkrat srčna zahvala!

Ivan Skuhala, dekan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Delegaciji, avstrijska in ogerska, začnete svoje razprave na Dunaji, dne 22. junija in se sodi, da boste do srede julija s svojim delom gotove. — Volitve za dež. zbor v Pragi dajo Nemcem in Čehom, starim in mladim, precej dela, vendar pa se misli, da ostane staročeska stranka še na vrhu in da nemški poslanci ne pridejo v zbor, to je tudi skoraj gotovo. To je škoda. — O binkoštih imajo v Gradci kolesarji t. j. možje, ki se vozijo na dveh kolesih, svoj shod. Tega jim ne zavidamo, toda da ga imajo ravno o binkoštih, to kaže dovolje, da je pri nas postava „o nedeljskem počitku“ v Gradci in tako še marsikje drugod samo na papirji. — Po Koroškem biva sedaj še veliko tujcev, posebno veliko krivonosih, v Celovcu je za-nje že treba shajališča ali synagoge. Dobro znamenje pač ni to! — Slov. Korošecv pojde večje število koncem tega meseca v Ljubljano, da se vdeleži slovesnosti pri Vodnikovem spomeniku. — Na Kranjskem je že precej živo ter se po-

nuja več novih mož volilcem za poslanca v dež. zboru. Upajmo, da pogodijo volilci sami prave može, ne da pride do razpora, do razcepljenja v liberalno in konservativno stranko! Tega si želé le nemškutarji in to še najbolj zunaj kranjskih mej. — Tudi na Primorji vrše se kmalu volitve za dež. zbor in kakor je podoba, ne bode velike premembe, kar se tiče poslancev v slov. okrajih. — Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Gorici ima za prvomestnico g. Jos. Premrou, namestnica pa ji je g. M. Šantelj. — Mestni zastop v Trstu je odločil 200 lir za spominek, ki se stavi v Rimu meniškemu odpadniku Giord. Bruno. Čudno, kar si upa ta zastop v tem, ko išče 12 milj. na posodo! — Po Istri kažejo volitve volilnih mož dobro in je mogoče, da dobi narodna stranka več poslancev, kakor jih je doslej imela. — Hrvatje in Srbi so se v Dalmaciji sporazumeli, kar se tiče deželnostranskih volitev in je torej gotovo, da ostane laška stranka tudi v krajih, ki so ji dajali doslej poslancev, v manjšini. Daj Bog! — Narodna stranka“ v hrvatskem saboru ali dež. zboru v Zagrebu je „pridna“, to se pravi, banu ali kar je tisto, madjarski vladi ne dela sile, če hodi tudi za denar na korist ogerske države. Vsled tega bode Hrvatom brž ko ne treba še v prihodnjih 10 letih seči globlje v žep, da se napolnijo drž. kase v Budapešti. — Vedno še niso v ogerskem drž. zboru s svojim delom pri kraju in ministru Tisza se pove še marsikatera britka, toda mož ima krepke živce in vsoli še sam kako težko svojim nasprotnikom. Primanjkljaja ima ogerska država letos celih 6,141.180 gld. Črnogledom se dozdeva, da bode na konci leta pa za veliko večji.

Vunanje države. Kardinal Jos. Pecci, brat sv. Očeta Leona XIII., je v Rimu nevarno zbolel in so ga sv. Oče v nekinoči obiskali, ne da so jih ljudje izpoznali. — Že je Rim blizu 20 let glavno mesto Italije in to mu dé tako dobro, da prosi državo za nič manj, kakor 200 milj, sicer pa bode v dveh, treh letih polom. Minister Crispi mu je že dal neko obljubo in tedaj če ostane mož, ne postane suša v mestni kasi. — V nedeljo, dne 9. junija razkrije se v Rimu spomenik Giord. Bruna in to samo iz namena, da se postavi v zasmehovanje sv. Očeta. — Na Francoskem potuje sedaj predsednik Sadi-Carnot od mesta do mesta, to pa pač za tega voljo, da pokaže nekaterim „tomažem“ to, da stoji republika slej kakor prej na trdnih nogah. Do jeseni, torej do novih volitev stoji še že, ali pa še tudi pozneje, to zna, kdor zna. — V Belgiji ne odstopi ministerstvo, da-si želé to liberalci celega sveta. — Čast podkralja Ircev zavživa nek plemenitaš, ki ima malo let pa mnogo denarja, torej vsega dovolj, samo dela ne. — Nemški cesar gre koncem t. m.

v London in bode se ve, da gost kraljice Viktorije, svoje babice. — Knez Bismark biva sedaj na graščini Schönhausen in je vsa podoba, da kuje nekaj, samo ne zna se, kaj. — Ruski car je prijazno vsprejel črnogorskega kneza ter je nekako povdarjal, da je knez edini odkritosrčen prijatelj Rusije. Ta beseda dela ljudem sedaj veliko preglavico, posebno v Nemčiji. — S perzijskim šahom se je bojda sklenila pogodba, da stavi Rusija železnico od Hvalinskega morja skoz Perzijo tje do Indijskega morja. Pri njej bi bila pač Rusija na velikem dobičku. — V Srbiji so zaprli prejšnjega ministra Garašanina ter ga dolžé, da je on vstrelil nekega dijaka pri zadnji rabuki v Belem gradu. — Grški kralj in kraljica gresta skoz Dunaj v Petrograd, kjer bode poroka nju hčeri z ruskim princem Konstantinom. — Pri nemških vojakih v Afriki, na Samojskih otokih prikazujejo se črne osepnice. — V severni Ameriki, v Pennsylvaniji je bila strahovita povodenj, sodi se, da je nad 20.000 ljudi v njej prišlo ob življenje. Mesto Johnstown pa gori in je 1800 ljudi zgorelo. V Ameriki je pač vse velikansko, tudi nesreče!

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

Tudi Ptuj je dal Privina popraviti in utrditi in v mestu novo cerkev staviti. Pa preden je bila ova cerkev dodelana, umrl je pokrajinski škof Oton. Zato se je Privina obrnil do nadškofa Luiprama, ki je l. 836. sledil Adalaramu ter ga je prosil, naj bi prišel v Ptuj in posvetil od njega postavljeno cerkev. Nadškof je prošnjo uslišal ter je prišel najbrž l. 846 na Slovensko. Na tretjo nedeljo omenjenega leta je posvetil z veliko slovesnostjo v Ptuj cerkev v čast sv. Juriju, potem pa je obiskal še druge kraje. Toda povsod je našel hiše božje ali razdjane, ali zelo ubožne, ljudstvo pa revno in nevedno. Zato je pustil v Ptuj, kot Otonovega naslednika, škofa Ožbalda ter je vrnivši se v Solnograd poslal v deželo Privinovo *) mnogo rokodelskih mojstrov: zidarjev, slikarjev, kovačev in tesarjev, naj bi ondi hiše božje stavili.

Nadškof Luipram je prišel še večkrat v Privinovo deželo ter je tam posvečeval cerkve in postavljaj po različnih krajih duhovne. Tudi pokrajinski škof Ožbald si je za Ptuj in za druge slovenske kraje mnogo zaslug pridobil;

*) Kar je Privina od Ludvika l. 840. le v fevd dobil, bilo mu je z listino od 12. oktobra 847 podeljeno v popolno last, izvzemši ona posestva, katera so Solnograški cerkvi pripadala. Zaradi tega se je dolnja Panonija za dobe Privinove imenovala „Privinova dežela“.

zato ga verni Slovenci še dandanes radi slavijo in njemu v čast cerkve in kapele zidajo. Spomin njegovega blagega delovanja v Ptuj pa je ohranjen v starodavni, njemu v čast posvečeni cerkvi zunaj Ptuja.

Po smrti Luipramovi (859) je postal nadškof v Solnogradu Adalvin, kateri je, kakor njegov prednik, obiskal večkrat naše kraje ter je birmoval, pridgoval, in cerkve posvečeval. Ko je škof Ožbald umrl, kar se je najbrž l. 861 zgodilo, nadškof Adalvin Slovincem ni hotel več posebnega škofa dati, ampak je izročil nadzorovanje vsega ljudstva v Privinovi deželi nadduhovnu Altfridu, bivšemu dvornemu kaplanu kneza Privine. Po Altfridovi smrti postal je višji duhovnik na Slovenskem Rihbald, ali ta se je zaradi važnih cerkvenih sprememb, ki so se v Panoniji vršile, kmalu nazaj v Solnograd vrnil. V tej dobi je namreč vzhodna štajarska dobila za nekaj časa drugega višjega pastirja.

c) Sv. Metod v Ptui.

Moravski knez Rastislav je proti koncu l. 862. prosil svojega prijatelja v Carigradu, cesarja Mihaela, naj mu pošlje krščanskih misijonarjev, ki bodo zmožni slovenskega jezika. Prav rad je cesar tej želji vstregel ter je poslal na Moravsko dva učena Solunčana, brata Konstantina in Metoda, katera je knez Rastislav z velikim veseljem sprejel.

Pobožna moža sta začela ondotni narod podučevati v sveti veri in ga h krščanskemu življenju napeljevati. Slovensko ljudstvo ju je z radostjo poslušalo in mahoma je po vsej Moravski zasijala prijazna luč krščanstva. Ker pa je Rastislav previdel, da bi Moravska zamogla še le potem napredovati in prav okrepiti se, ko bi kakor v političnem, tako v cerkvenem oziru postala popolnoma neodvisna od Nemcev, zato je delal na to, da bi moravska država dobila lastnega škofa. Ovo svojo željo je naznanil papežu v posebnem pismu, v katerem je opisal tudi blago delovanje solunskih bratov na Moravskem. Papež Miklavž I., se je jako razveselil in je Konstantina in Metoda poklical v Rim. Proti koncu l. 867. se vesela odpravila na dolgo in težavno pot. Med potjo se oglasila v Panoniji pri slovenskem knezu Kocelu, ki je očetu Privini okoli l. 863. sledil ter se nekaj časa pri njem pomudila. Potem potujeta dalje skozi Ptuj čez sedanje Kranjsko in Primorsko in dospeta v drugi polovici l. 868. v Rim. Papež Hadrijan II., ki je Miklavžu sledil, ju je z veliko častjo sprejel in na Štefanovo t. l. v škofa, njune učence pa v duhovnike in dijakone posvetil. Konstantin si je kot škof izvolil ime Ciril. Pri tej priložnosti je papež odobril njuni slovenski prevod liturgičnih knjig in dovolil rabo slovenskega jezika pri božji službi.

(Dalje prih.)

Smešnica 23. Soduik ima pred seboj tatú, ki je čisto na pravi poti, da postane, če že ni, tat iz navade. „Mož“, mu torej reče z nevoljo, „sedaj stojite za tata že tretjo krat pred menoj, to ni...“ „Oj, žlahtni gospod“, seže mu tat naglo v besedo, „to tudi meni ni po volji“.

Razne stvari.

(Sv. birma.) V stolni cerkvi v Mariboru ne bode o binkošti sv. birme, ampak še le katero nedeljo pozneje. Nj. ekselencija, mil. knezoškof so namreč zboleli in bi ne mogli vsled tega lahko na-se vzeti truda, ki ga tirja to sv. dejanje.

(Ces. milost.) Nj. veličanstvo, svetli cesar so darovali podružnici č. šolskih sester iz Maribora, katero imajo v Repnjah na Kranjskem, 100 gld. iz lastnega premoženja.

(Častno občanstvo.) Občina v koroških Borovljah si je imenovala dež. predsednika, barona Schmid Zabierowa za častnega občana. To sicer pri takem gospodu ne pomenja veliko, vendar pa je g. baron bojda pohvalil g. župana za to. No oba pač vesta, čemu je dobro — tako občanstvo!

(Slov. šola.) Kakor se nam poroča, trudi se g. P. Kapun, nadučitelj v Konjicah, na vse pretege za to, da odvrne tamošnje slov. kmete od tega, da se potegnejo za slov. šolo. Mi poznamo moža in za to znamo, da dela to, ker se boji šole, v kateri bi ne bilo mesta za nj.

(Pozor!) Po slov. Štajarji se klati nek Nemec, doma iz Württemberg, ter kupuje že naprej sadje. Mi svarimo pred njim bralce, kajti možu je le na tem, da zaplete koga v tožbo. Sadu na drevesu ali mačke v žaklji ne kupi nihče, če je tudi doma kje — v Nemčiji.

(Šulverein.) Loče pri Konjicah so bile letos, sicer pa že tudi v časih poprej, imele srečo, da je v njih podružnica šulvereina imela svoje zborovanje. Njo „rihtava“ poslej nek g. usnar iz Konjic, nek poljanček pa drži njeno kaso in kaj dela pri njej mlinar iz Loč, to pa se nam še ne poroča, pač pa, da ima podružnica svojega mišaka. Srečni šulverein!

(Kosmato prijateljstvo.) Odkar se vrše letos volitve obč. zastopov, ima naša prijateljica v poštnih ulicah v Mariboru, po dom. „Marbg. Ztg.“, vestno vsa imena izvoljenih mož. Čudno se zdi to ljudem po raznih občinah, da je „Mbg. Ztg.“ ob enem glasilo c. kr. gosposke, ki ima v rokah volitve in pa oznanila knjiga luterancev v Mariboru.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) darovali so č. gg. bogoslovci po č. g. Janko Munda 10 fl. 62 kr. A. M. 5 fl. V Ljutomeru po g. M. Karba blag. gg.: Fran Sršen 2 gld., M. Zemljič, dr. Farkaš, dr. Spešič, Ferd. Šoštarič, M. Osenjak, A. Slamberger, J. Vavpotič,

J. Ivančič, J. Freuensfeld, M. Karba, po 1 fl., J. Horvat, J. Karba, J. Gomilšek, N. Hausenbühler, J. Sever, A. Misja, po 50 kr., J. Dese-nibus, J. Čagran, N. Šneider, po 40 kr., A. Vršič, J. Volovec, po 30 kr., F. Herzog, J. Klabučar, J. Tratnik, J. Lašič, po 20 kr. Vkup 17 fl. 60 kr. 5 gld., katere so darovali blag. gg.: okrajni glavar baron Mac-Nevin, J. Steyer, J. Duler in gospa Steyer za gimn. podporno društvo, je imel podpisani čast izročiti c. kr. gimn. ravnatelju v Mariboru. Bog plati!

A. Meško, denar. dij. kuhinje.

(Posojilnica) v Mariboru imela je me-seca maja 1889 dohodkov 41.057 fl. 7 kr., stroškov 32.762 fl. 42 kr., toraj skupnega denar-nega prometa 73.819 fl. 49 kr.

(Posojilnica) na Ptuji nese se prav dobro. Udov šteje 2005, posojil ima za 253.668 fl. 57 kr., hranil 202.257 fl. 84 kr. in dobička ji je nateklo l. 1888 že na 2221 fl. 62 kr. Pro-meta je imela 519.734 fl. 92 kr.

(Živinski sejem.) Na den sv. Vrbana imajo v Ormoži živinski sejem in so bili letos z njim prav zadovoljni. Živine je bilo blizu 420 glav in iz večine je dobila ona svojega kupca.

(Stekel pes) poteplje se pri Planini. Ogrizel je že, kakor se nam poroča, tri ljudi, dva psa in nekaj svinj. Mrcino sicer pridno lovijo, toda doslej še je niso vkončali.

(Žganje.) Nek Jakob Vrecelj, doma iz Žitancev v slov. gor., je bil na poti v Maribor — k vojaškim vajam, ali našli so ga v gozdu mrtvega. Smrti mu je bilo, kakor so našli, žganje krivo.

(Strela) je ubila J. Sparavca, posestnika iz Partinja v slov. gor. Mož je bil pri priči mrtev, ni pa bilo posebnih ran na njem.

(Tatovi.) Za Sotljo se klatijo predrzni tatovi. Po noči pred zadnjo soboto so pri sv. Križu tik Slatine strli v prodajalnico kupca F. O. Pek, ki je tikoma zraven bedel pri delu, jih je zapazil in odgnal. Nekaj dni pozneje smo slišali, da so bili v sosednji Pristavi. So-li imeli bolj srečo, ne vemo. Toraj pozor!

(Tatvina) V nadžupnijski arhiv v Šmartno pri Slov. Gradci so bili po noči od 25. do 26. maja vlomili tatje, potem, ko so okensko okrižje z drogom iztrgali in so bla-gajnico nadžupnijske cerkve z 151 gld. 21 kr., sv. Jurija s 5 gld. 96½ kr. in sv. Filipa s 3 gld. 70 kr. odnesli; blagajnice peterih dru-gih cerkev pa so celo pri miru pustili, ako-ravno je bilo 72 gld. 41 kr. v njih. Za to se sodi, da so bili odpojeni, kajti razmere kažejo, da so bili kos še le po polnoči se dela lotiti in da niso bili kos ga dovršiti. Škrinjice so za kozolcem razbili, pisma pa razmetali. Dva sum-ljiva človeka so že v nedeljo 26. maja zaprli;

tretjega pa v torek potem. Pri kozolci so bili dletvo pozabili.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Jože Toporišič, župnik v Št. Lovrenci na kor. žel. in č. g. Anton Šibal, župnik v Sevnici, sta po-stala kn. šk. duh. svetovalca. Č. g. Jernej Per-nat, kaplan pri sv. Rupertu nad Laškim trgom, je izstopil za voljo boleznim iz službe.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg. Heber 10 fl., Pajmon 4 fl. (ustn. in letn. dpl.), Stranjšak Mart. 2 fl., Rotnik 2 fl., No-vak Ivan 2 fl.

Loterijne številke:

V Trstu 1. junija 1889:	29, 77, 39, 49, 51
V Lincu „ „	59, 60, 86, 71, 2

Oznaniło.

Na štajarski deželni kmetijski šoli v Grottenhofn pri Gradci se odda z začetkom šolskega leta 1889/90, to je od 15. sept. 1889 10 deželnih brezplačnih mest. Namen te šole je daljna odgoja sinov štajarskih gospodarjev na podlagi v ljudski šoli zadobljenih znanosti.

Vsak učenec mora 2 leti, ako pa nima potrebne znanosti, 3 leta na zavodu ostati, dobi tam stanovanje, navadno hrano in se mora ude-ležiti poduka in gospodarstvenega dela.

Za obleko in obutalo mora vsak sam skr-beti.

Učenci morajo biti ob času vstopa v zavod najmanj 16 let stari, krepkega in zdravega te-lesa, nravni in morajo dopričati, da so izpu-šćeni iz ljudske šole.

Prošnjiki za ta mesta naj svoje prošnje s krstnim, domovinskim listom, s spričevalom o zdravji, cepljenji koz, nravi in s šolskim spri-čevalom, z dokazom o premoženji potrjenim od župana, ravnatelju dež. kmetijske šole vsaj do 15. julija 1889 osebno izročijo.

Gradec 20. majnika 1889.

Od štaj. dež. odbora.

Ferd. Binder v Trstu

kupuje in plača vedno po najvišjih cenah fižol, koruzo, oves in druge domače pridelke.

Priponudbe in uzore pošiljajo naj se di-rektno. 2-3

Priletnega pobožnega mlinarja

krojaškega pomagača

in

učenca za krojaško delo

sprejme takoj

Peter Mejač

v Ribnici ob kor. železnici.

2-3

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

založila je knjižico

4-5

Duhovna lekarna

za vse, ki hočejo večno živeti.

Podučna knjižica,

katero je izdal **dr. E. M. Müller**, škof Linški. Poslovenil **Fr. Zbašnik**, župnik. V Ljubljani 1889. Cena mehko vezani knjižici je **20 kr.**

Vsebina: Predgovor. — Vvod Kako je umeti naslov te knjižice? Zdravnik in bolnik. Iz česa je duhovna lekarna. — Prvi del. Branila proti dušnim boleznim: Ogibaj se okuženja. Boj se ognja. Čuvaj hišna vrata. Ogibaj se prepiha. Nebeska lestvica. Zdravje bolnikov. Studenec življenja in zdravja. — Drugi del. Zdravila za dušne bolezni: Zdravilo zoper duhovno jetiko ali sušico. Zoper prostovoljno omahovanje. Zoper mraz boječnosti pred ljudmi. Kako je sv. Ignacij Frančiška Ksav. rešil posvetnega duha. Zdravilo za mrzlico lakomnosti. Kako je sv. Filip Nerij mladeniča ozdravil omotice častilakomnosti. Zoper popade besnosti. Zoper kóstno gnjilobo — nevoščljivosti. Mazilo za oči. Strup in pomoček zoper strup. Za take, ki imajo duhovno vodenico. Za mrtvoudne. Za srčnolbolne. Domača zdravila zoper strah pred smrtjo. Univerzalno ali občno zdravilo. — Sklep. Krščanska vodila za življenje. Obľube našega božjega Odrašenika častilecem njegovega presv. Srca. Korepiti izkaz zdravilnih nasledkov duhovne lekarne. Zgledi lepe smrti.

Lepi spomin za sv. birmo!

Se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru

„Duhovni vrtec“

ali

„Molitvenik“

za katoliško mladež s podukom za sv. birmo.

Vezan v črnem usnju z zlatim obrezkom brez kopče gld. — .85
Vezan v črnem usnju z zlatim obrezkom s kopčo — .95
Vezan v chagrin s tesnim okvirom in s križem 1.70
Vezan v chagrin z okvirom iz nikeljna 1.80

Posamezni iztisi po pošti **10 kr.** več.

„Poduk za sv. birmo“

Cena 10 kr.

Vinograd na prodajo.

Isti je 3 orale velik, od teh 2½ or. gorie, ½ or. sadovnjaka. Pri vinogradu je prostorno stanovanje za viničarja, ter še posebej soba za gospodarja. V pivnici je prostora za 12 štartinjakov. Preša je nova. Vinograd leži v občini Cerovec, ter je od velike ceste ¼ ure odstranjen. Odda se z letošnjo bratvo vred za 2600 fl., od katerih je treba samo 600 fl. nadati, ostali znesek pa po pogodbi v obrokih. Več pové lastnik **Alois Stuhec**, tržan v Ljutomeru.

Zaloga v Mariboru pri Alois Guandestu, Gosposke ulice.

Pravo francozko žganje (cognac).

Kaj je pravo francozko žganje?

Iz francozkega južnoštajerskega jukega močnega brskega vina izrpljeni alkohol, pod imenom „cognac“ zdravniški priznana dietično, duh in telo oživajoče slastno in zdravilno sredstvo. Kaj se dobi navadno mesto takega zdravila? Navadno žesto s soljo pomešano, ktere upliv na telo je, če ne škodljiv, jednak ničli. Če vsa vporabljená sredstva proti ischias, revmatizmu, živčanim boleznim, izpadu las, protinu, trganju v udli, ohromenju, ranam vsake vrste, boleznim v glavi in zobeh i t. d. nič ne pomagajo, naj še poskusi vsaki bolestitik iz južnoštajerskega znamenitega Konjčkega, lastno pripravljene vino destilovano, na vse ove bolezni čudno delujoče, pravo francozko žganje vporabiti. Mala stekl. 60 kr., v. 1 gl. 20 z. **Stari cognac**, posebnv okrevajočim in na želodec bolanim preporočljiv, 1 steklenica gl. 1.50, naroče 4 v. steklenice pošiljajo se franko brez daljnih stroškov.

BENEDIKT HERTL

veliki posestnik na graščini Gollé pri Konjčeah, Južnoštajerska.

Zaloga v Mariboru pri Alois Guandestu, Gosposke ulice.

Maribor
Gosposke ulice 3.

Prodajalnica papirja in vsakovrstne sprave za pisanje in solo, šolskih in molitvenih knjig na drobno in veliko.

Andrej Plautzer,
poprej **EDUARD FERLING.**
Zaloga za tovarne, vsake vrste knjig za tigovec, knjige za kopije, papirne zaklepe in zvitke, papir iz posebnih pisem za gratulacije, karton, svilnat in katunov papir v krasnih barvah po izredno nizki ceni.

Knjigovezarna.
Gosposke ulice 3
Maribor.

Razglas.

Ker se počne žetev, c. kr. priv. **vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci** vse s. p. n. gos-pode kmetovalce vljudno opozoruje, da zava-ruje ona zraven **hiš in vsakaterega pohištva, strojev, živine** itd. tudi **pridelke na njivah in senože-tih zoper požar** po mogočno ugod-nimi pogodbami.

Dotična vprašanja se vljudno vselej raz-jasnijo v zavarovalničnih kancelijah (**Gra-dec, Sackstrasse št. 20**), kakor tudi pri vsakem okrajnem zastopniku, kjer se tudi zavarovalne ponudbe sprejemajo.

C. kr. priv. **vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci.**

Gradec, meseca velikega travnika 1889.

Ponatis se ne plačuje.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem svojo odvetniško pisarno v Slove-njemgradci odprl in se p. n. občin-stvu toplo priporočam.

Dr. Valentin Temnikar,
odvetnik v Slovenjemgradci. 1-3

Razpis natečaja.

(Nadučiteljska služba)

Na dvorazrednici v Mozirji namešča se stalna služba nadučiteljska v III. plač. razredu. Prošnjiki naj svoje postavno instruirane proš-nje vložijo do 15. julija pri krajnem šolskem svetu v Mozirji z dokazom, da so sposobni pod-učevati v katoliškem veronauku. Prednost imajo vešči orgljanja. Znanje slov. jezika se tirja.

Okrajni šolski svet v Gornjem gradu,
dne 10. majnika 1889.

2 2

Načelnik.

Apno, prav lepo, se dobi v Šegi po veliko vzame, ga dobi ceneje. Do železnice v Poličane postavljeno velja 5 fl. Naročniki se naj oglasijo pismeno pri Juriju Černoga, po-sestniku pri sv. Ani pošta Makole. 2-3

Hitra in gotova pomoč pri boleznih želodčnih in njih nasledkih!!

Najboljši in najdelavniši pripomoček za vzdr-zanje zdravja, čiščenje in pospeševanje sokov, ka-kor tudi krvi in za pospeševanje dobrega prebav-ljanja je povsod in dobro znan in priljubljen

„dr. Rosa-jev zdravilni balzam“.

Izdelan je iz najboljših in dravilnih zelišč jako skrbno, upliva dobro pri vseh težavah v prebavljanji. izlasti pri slabem teku, želodčnem krči, kislem vzbu-hovanji, krvnem natoku, hemeroidjah itd. Vsled te svoje preizvrstne delavnosti je postal le-ta balzam gotovo in vtrjeno ljudsko domače zdravilo.

Velika steklenica stane 1 gld., mala 60 kr.
Jezero priznanih pisem leže na razpolago.

Svarjenje!

Da se izogneš prevari, opozarjam te, da je vsaka steklenica dr. Rosa-jevega balzama po meni pritr-jena in moder karton zavita ima na strani napis: „Dr. Rosa-jev zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarsčini in francoščini, na pročelji pa na-tisnjeno moje zakonito zavarovano varstveno znamko.

**Pravi dr. Rosa-jev
zdravilni balzam**

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja,

lekarna „pri črnem orlu“,
Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar;
Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl.
Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccarich,
lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem
Mestu: Dem. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V
Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Chri-
stofoletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner,
lekar; G. B. Pontoni, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega
zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi z na tisoče zahvalnih pisem pri-
znano:

Praško domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črnu v prstu in pri zanohtnici, če si roko ali nogo zvije, pri morskej mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

SVARILO!

Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škat-ljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na ruščem pa-
pirji tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder kar-ton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho. Skušeno in po mnogih poskusih kot najzane-ljivejše sredstvo znano, od-strani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 steklenica 1 gld. av. velj. 13—26

Prodajalnica z mešanim blagon

dobro obiskovana v prav obljudnem kraju, sv. Pavel v Savinjski dolini, se da v najem. Več pové **Jožef Samabor**, trgovec

Gosp. G. PICCOLI-ju,
tekmarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenjskem,
dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše esence za želodec.

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so uživali esenco z najboljšim vspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malih urah umreti; toda komaj je zavžila nekaj kapljic esence, pa je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtni postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporočuje.

Z odličnim spoštovanjem
5-12 **Jurij König**, župnik.

V najem

da se hiša, pripravna za trgovino in oštarijo v **Imenem** (Stadeldorf bei Wind. Landsberg) s hišnim vrtom in nekoliko zemljišča, ako ga potrebuje. Vse drugo se zvé pri podpisnem.

Janez Vehovar,
posestnik.

3-5

Gostilnico „Zvezda“

pred dvema letoma okusno ponovljeno, sredi Celjskega mesta v najživahnejši ulici (poštna ulica) ležečo, s primernimi in čedno opravljenimi sobami po jako nizkih cenah, s prijaznimi pivnicami in obednicami pri točni in poštenu postrežbi, kjer se točijo vsakovrstna stara in nova vina po najnižjih cenah in vsaki dan čvrsto pivo, z izvrstno kuhinjo toplo in mrzlo o vsakem času priporoča najuljudneje

2—10

Jurij Lemež.

BILANCA

hranilnega in posojilnega društva v Ptuiju za peto poslovno leto 1888.

Aktiva.

Pasiva.

	gold.	kr.		gold.	kr.
Inventar	307	64	Deleži: glavni fl. 1800 od 2005 udov)	32275	—
Posojila zadružnikom	253668	57	opravilni fl. 30 475	202257	84
Zaostale obresti	763	09	Hranilne vloge	7067	19
Naloženi denar pri drugih zavodih	2164	60	Kapitalizovane obresti hranilnih	2870	86
Obresti od tega	78	64	vlog	1584	09
Vrednost kolekov in nerabljenih			Za leto 1889 prejete obresti		
tiskovin	63	66	Neizplačane obresti deležev (divi-		
Gotovina dne 31. decembra 1888	2821	26	denda)		
			Rezervni fond:		
			a) Splošni, koncem l. 1887:		
			fl. 3402. —		
			Vstopnina l. 1888: fl. 884. —	4286	—
			b) Posebni koncem l. 1887	7304	86
			Dobiček leta 1888	2221	62
	259867	46		259867	46

V Ptuiju, meseca sušca 1889.

Za ravnateljstvo:

Dr. J. Ploj s. r.
Tomaž Mikl s. r.

A. Jurca s. r.
M. Brenčič s. r.

Dr. F. Jurtela s. r.
F. Urbas s. r.

Z glavnimi in pomočnimi knjigami primerili in v redu našli:

Tone Sok s. r. **B. Hrtiš** s. r. **Andr. Brenčič** s. r. **Alojz Čeh** s. r. **M. Rodošek** s. r.